

© Макар Б.Г.

УДК 611.714.7.08

СПОСІБ ЗАБОРУ МАТЕРІАЛУ ІЗ ЗАДНІХ ВІДДІЛІВ НОСОВОЇ ПОРОЖНИНИ

Б.Г.Макар

Кафедра анатомії людини (зав. – доц. Б.Г.Макар) Буковинської державної медичної академії

Однією з важливих складових морфологічного дослідження є якісний відбір анатомічного матеріалу. Важливе значення у клінічній анатомії має регіональний підхід, який дає уявлення про будову тіла людини у певних ділянках. При цьому органи вивчаються у взаємозв'язку один з другим (синтопія) або зі скелетом (скелетотопія) [1]. Такі дослідження спрямовані також на вивчення індивідуальної анатомічної мінливості органів і систем людини [2-4]. Для визначення взаємовідношень стінок носа з суміжними структурами в різні вікові періоди онтогенезу людини застосовується низка доступів. Зокрема, щодо дітей А.М.Талишинский, Р.Ш.Талишинский [5] запропонували спосіб дослідження структур носової перетинки. Водночас цей спосіб вилучення кісткових елементів супроводжується порушенням цілісності суміжних утворень.

З метою усунення таких недоліків нами сконструйовано пристрій для забору анатомічного органокomплексу стінок носової порожнини та суміжних з ними структур (рисунок).

Техніка забору анатомічного матеріалу. Спочатку виконують круговий розтин кісток склепіння черепа і видаляють головний мозок. За допомогою металевої фрези власної конструкції (остання з'єднана з електричною бормашиною) в заданій ділянці внутрішньої основи черепа в кау-

дальному напрямку до рівня твердого і м'якого піднебіння вирізують єдиний органокomплекс у складі: склепіння і бічних стінок носоглотки, бічних стінок носової порожнини, решітчастого лабіринту, носової перетинки, твердого та м'якого піднебіння. Залежно від місця проведення маніпуляції (передня чи середня черепні ямки) і нахилу фрези можна отримати структури клиноподібних, верхньощелеп-

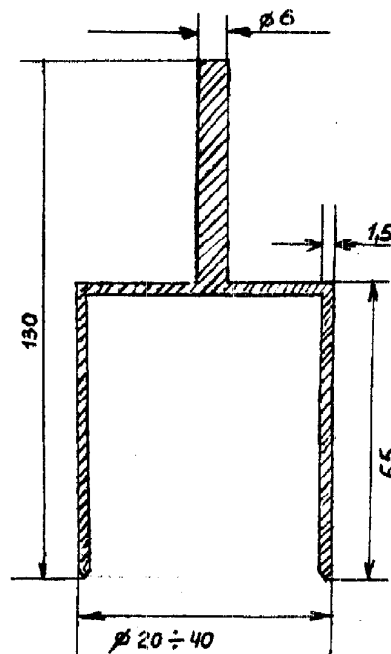

Рис. Фреза для забору анатомічного матеріалу із задніх відділів носової порожнини.

них пазух та комірок решітчастого лабіринту. Видозмінені металеві фрези з різними діаметрами робочої частини (від 20,0 до 40,0 мм) дозволяють провести забір анатомічного матеріалу довільного розміру та конфігурації.

Переваги нового способу забору анатомічного матеріалу: 1. Даний спосіб потребує значно менше часу, ніж традиційні. 2. Досліджувані анатомічні структури зберігають природні взаємовідношення. 3. При заборі не пошкоджується лицевий скелет і не утворюються косметичні де-

фекти обличчя, що особливо важливо при відборі великої кількості матеріалу.

За допомогою даного способу досліджено вікову синтопію стінок носа в постнатальному періоді онтогенезу людини, вивчена їх індивідуальна мінливість, що дало змогу запропонувати окремі хірургічні втручання у зазначеній ділянці.

Висновок. Запропонований спосіб відбору анатомічного матеріалу із задніх відділів носової порожнини можна рекомендувати для широкого впровадження у практику морфологічних досліджень.

Література

1. Бурих М.П., Ахтемійчук Ю.Т. Сучасні підходи щодо вивчення будови людини та клінічна анатомія // Клін. анат. та операт. хірургія. – 2002. – № 1. – С. 7-12.
2. Беков Д.Б. Теоретические аспекты учения об индивидуальной анатомической изменчивости органов, систем и формы тела человека // Фахове видання наук. праць II Нац. конгр. анат., гістол., ембріол. і топографоанатомів України "Актуальні питання морфології". – Луганськ: ВАТ "ЛОД", 1998. – С. 24-25.
3. Рыбалко Т.И. Индивидуальные особенности формирования видиева нерва // Тез. обл. конф. "Прикладное значение морфологических исследований органов и тканей в разработке новых способов лечения и диагностики заболеваний". – Днепропетровск, 1990. – С. 66-67.
4. Скрипников Н.С., Шепитько В.И., Пронина Е.Н. и др. Индивидуальная изменчивость некоторых органов человека // Тез. докл. XI съезда анат., гистол. и эмбриол. – Полтава, 1992. – С. 222.
5. Талишинский А.М., Талишинский Р.Ш. Способ определения развития структур перегородки носа у детей. // Ж. вуш., нос. і горл. хвороб. – 2002. – № 3. – С. 148-149.

A METHOD OF SAMPLING MATERIAL FROM THE POSTERIOR PORTIONS OF THE NASAL CAVITY

B.G.Makar

Abstract. A method of sampling the anatomical material from the posterior portions of the nasal cavity by means of a metal bone cutter has been proposed.

Key words: bone cutter, nasal cavity, human being.

Резюме. Запропонований спосіб забору анатомічного матеріалу задніх відділів носової порожнини за допомогою сконструйованої металевої фрези.

Ключові слова: фреза, носова порожнина, людина.

Bukovinian State Medical Academy (Chernivtsi).

Надійшла 02.11.2002 р.